Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0700/2016 }
B8-0724/2016 }
B8-0728/2016 }
B8-0729/2016 } RC1

7.6.2016

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 123 odst. 2 a 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
PPE (B8-0700/2016)
ECR (B8-0724/2016)
ALDE (B8-0728/2016)
S&D (B8-0729/2016)

o situaci ve Venezuele
(2016/2699(RSP))

Esteban González Pons, Luis de Grandes Pascual, Antonio Tajani, Cristian Dan Preda, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Gabriel Mato, Davor Ivo Stier, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Carlos Iturgaiz, Ramón Luis Valcárcel Siso, Milan Zver, Francisco José Millán Mon
za skupinu PPE
Eric Andrieu, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Michela Giuffrida, Sylvie Guillaume, Richard Howitt, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Agnes Jongerius, Afzal Khan, Jeppe Kofod, Cécile Kashetu Kyenge, Arne Lietz, Krystyna Łybacka, Andrejs Mamikins, Louis-Joseph Manscour, Costas Mavrides, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Tonino Picula, Kati Piri, Miroslav Poche, Daciana Octavia Sârbu, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Claudia Țapardel, Marc Tarabella, Elena Valenciano,

Julie Ward, Damiano Zoffoli, Ana Gomes, Ramón Jáuregui Atondo, Victor Boştinaru, Sergio Gutiérrez Prieto, Pier Antonio Panzeri, Carlos Zorrinho, Enrique Guerrero Salom, Karoline Graswander-Hainz, Jonás Fernández, Juan Fernando López Aguilar
za skupinu S&D
Charles Tannock, Mark Demesmaeker
za skupinu ECR
Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Enrique Calvet Chambon, Dita Charanzová, Martina Dlabajová, José Inácio Faria, Fredrick Federley, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Gesine Meissner, Louis Michel, Ulrike Müller, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Hannu Takkula, Pavel Telička, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen, Cecilia Wikström
za skupinu ALDE

Usnesení Evropského parlamentu o situaci ve Venezuele
(2016/2699(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na několik svých předchozích starších i nedávných usnesení o situaci ve Venezuele, především usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci ve Venezuele[1], usnesení ze dne 18. prosince 2014 o pronásledování demokratické opozice ve Venezuele[2]a usnesení ze dne 12. března 2015 o situaci ve Venezuele[3],

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, jehož je Venezuela smluvní stranou,

– s ohledem na Meziamerickou demokratickou chartu přijatou dne 11. září 2001,

– s ohledem na venezuelskou ústavu a zejména na články 72 a 233 této ústavy,

– s ohledem na prohlášení vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 20. října 2014 týkající se zadržování účastníků protestů a politiků ve Venezuele,

– s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federicy Mogheriniové ze dne 7. prosince 2015 o volbách ve Venezuele,

– s ohledem na prohlášení mluvčí ESVČ ze dne 5. ledna 2016 o slavnostním zahájení činnosti nového venezuelského Národního shromáždění,

– s ohledem na prohlášení mluvčí úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva Raviny Shamdasaniové ze dne 12. dubna 2016,

– s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie ze dne 10. května 2016 o situaci ve Venezuele,

– s ohledem na dopis organizace Human Rights Watch ze dne 16. května 2016 zaslaný generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států Luisi Almagrovi týkající se Venezuely[4],

– s ohledem na prohlášení Stálé rady Organizace amerických států ze dne 18. května 2016,

– s ohledem na oficiální sdělení generálního tajemníka Unie jihoamerických národů (UNASUR) ze dne 23. května[5] a 28. května[6] 2016 týkající se průzkumných schůzek ohledně zahájení národního dialogu mezi zástupci venezuelské vlády a opoziční koalice

[1] Přijaté texty, P7_TA(2014)0176.
[2] Přijaté texty, P8_TA(2014)0106.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2015)0080.
[4] https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela
[5] http://www.unasursg.org/es/node/719
[6] http://www.unasursg.org/es/node/779

Kulatý stůl demokratické jednoty (MUD),

– s ohledem na prohlášení summitu vedoucích představitelů skupiny G7 ze dne 26.–27. května 2016 konaného v Ise-Šimě[1],

– s ohledem na prohlášení ministra zahraničních věcí USA Johna Kerryho ze dne 27. května 2016 týkající se jeho rozhovoru s bývalým španělským předsedou vlády Josém Luisem Rodríguezem Zapaterem[2],

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 a 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že opoziční koalice ve Venezuele, tzv. MUD, získala 112 ze 167 křesel jednokomorového Národního shromáždění, tedy dvoutřetinovou většinu oproti 55 křeslům PSUV; vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud poté čtyřem nově zvoleným zástupcům v Národním shromáždění, z nichž 3 byli z MUD, znemožnil převzít funkci, takže opozice dvoutřetinové většiny nedosáhla;

B. vzhledem k tomu, že v průběhu pěti měsíců, kdy nové Národní shromáždění, v němž má většinu demokratická opozice, vyvíjí legislativní činnost, vydal Nejvyšší soud třináct politicky motivovaných rozsudků ve prospěch exekutivy, z nichž všechny ohrožují rovnováhu moci, která je jedním z předpokladů právního státu;

C. vzhledem k tomu, že mnohá rozhodnutí – mj. rozhodnutí o vydání a o potvrzení dekretu o výjimečném stavu a o stavu hospodářské nouze, rozhodnutí o odnětí pravomoci Národnímu shromáždění kontrolovat výkonnou moc, o odmítnutí uznat pravomoc Národního shromáždění rušit jmenování soudců Nejvyššího soudu, ačkoli je tato pravomoc zakotvena v ústavě, rozhodnutí o prohlášení reformy zákona o Centrální bance Venezuely za neústavní a rozhodnutí o pozastavení platnosti některých ustanovení jednacího řádu Národního shromáždění – byla přijata v rozporu s legislativními pravomocemi Národního shromáždění a bez ohledu na rovnováhu moci, která je nezbytným předpokladem právního státu;

D. vzhledem k tomu, že přibližně 2 000 osob je z politických důvodů ve vězení, v domácím vězení nebo pod probačním dohledem, a to včetně významných politických představitelů, jako je Leopoldo López, Antonio Ledezma a Daniel Ceballos; vzhledem k tomu, že dne 30. března 2016 venezuelské Národní shromáždění schválilo zákon, kterým se výše uvedeným vězňům uděluje amnestie, což otevírá cestu pro dialog směřující k národnímu usmíření; vzhledem k tomu, že tento zákon je v souladu s článkem 29 venezuelské ústavy, navzdory prohlášení o neústavnosti, jež vydal Nejvyšší soud; vzhledem k tomu, že vysoký komisař OSN pro lidská práva Zajd Raad Zajd al-Husajn veřejně prohlásil, že zákon o amnestii a národním usmíření je v souladu s mezinárodním právem, a vyjádřil své zklamání nad jeho zamítnutím;

E. vzhledem k tomu, že ve Venezuele není řádně dodržován právní stát a zásada oddělení pravomocí; vzhledem k tomu, že fakta v současnosti poukazují na to, že vláda ovlivňuje a kontroluje soudní moc a Národní volební radu, což má negativní dopad na zákonodárnou

[1] http://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf
[2] http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/05/257789.htm

moc a opoziční síly, které jsou základními kameny jakéhokoli demokratického systému, což je jednoznačně v rozporu se zásadou nezávislosti a oddělení pravomocí, která je jedním z hlavních rysů demokratických států řídících se principy právního státu;

F. vzhledem k tomu, že demokratická opozice zahájila ústavou uznaný proces, který umožňuje odvolat prostřednictvím odvolacího referenda z funkce státní úředníky po uplynutí poloviny jejich funkčního období; vzhledem k tomu, že Národní volební rada obdržela od koalice MUD 1,8 milionu podpisů venezuelských občanů na podporu tohoto procesu, což je mnohem více než 198 000 podpisů původně potřebných k tomu, aby byl tento proces přijat v souladu s právními předpisy a s ústavou;

G. vzhledem k tomu, že Venezuela čelí závažné humanitární krizi, kterou způsobil nedostatek potravin a léků; vzhledem k tomu, že Národní shromáždění vyhlásilo s ohledem na všeobecný nedostatek léků, zdravotních pomůcek a potřeb „humanitární zdravotní a potravinovou krizi“ a požádalo Světovou zdravotnickou organizaci (WHO) o humanitární pomoc a technickou návštěvu, která by potvrdila výše uvedené okolnosti;

H. vzhledem k tomu, že přestože nejsou k dispozici oficiální údaje, podle průzkumu ENCOVI (Encuesta de Condiciones de Vida – Průzkum životních podmínek) se míra chudoby ve Venezuele zdvojnásobila z 30 % v roce 2013 na 60 % v roce 2016; vzhledem k tomu, že ve Venezuele není dostupných 75 % léčiv, která Světová zdravotnická organizace považuje za nezbytná;

I. vzhledem k tomu, že vláda brání vstupu humanitární pomoci do země a bojkotuje různé mezinárodní iniciativy, například Caritas a jiné nevládní organizace, jejichž cílem je poskytnout pomoc občanské společnosti;

J. vzhledem k tomu, že podle odhadů Mezinárodního měnového fondu (MMF) venezuelská ekonomika v roce 2016 poklesne o 8 %, přičemž již v roce 2015 zaznamenala pokles o 5,7 %; vzhledem k tomu, že navzdory nárůstu minimální mzdy o 30 % nedává míra inflace, která činí 180,9 %, jakoukoli naději na to, že by se základní zboží mohlo stát pro Venezuelany dostupným; vzhledem k tomu, že MMF předpokládá, že do konce roku 2016 vzroste průměrná míra inflace na 700 % a v roce 2017 dosáhne 2 200 %;

K. vzhledem k tomu, že nedostatečná předvídavost, pokud jde o základní infrastrukturu, a neúčinné řízení přivodily hlubokou hospodářskou a sociální krizi, kterou charakterizuje dlouhodobý nedostatek zdrojů, surovin, vstupů, základních potravin a nezbytných léčiv a nulová produkce, a vzhledem k tomu, že země se ocitla na pokraji rozsáhlých sociálních nepokojů a humanitární krize s nepředvídatelnými důsledky;

L. vzhledem k tomu, že ve Venezuele panuje velmi vysoká kriminalita a naprostá beztrestnost, což z ní činí jednu z nejnebezpečnějších zemí světa, přičemž Caracas vykazuje nejvyšší míru násilné trestné činnosti na světě s počtem 119,87 vražd na 100 000 obyvatel;

M. vzhledem k tomu, že v oblasti s velkým nerostným bohatstvím v blízkosti hranic s Guyanou a Brazílií dochází často k bojům o ovládnutí nezákonných dolů; vzhledem k tomu, že dne 4. března 2016 došlo ve venezuelském Tumeremu ke krveprolití, kdy zmizelo a později bylo zavražděno 28 horníků; vzhledem k tomu, že oficiální orgány v této věci stále nepodaly uspokojivé vysvětlení, a vzhledem k tomu, že dne 28. dubna 2016

byla ve svém domě v Tumeremu zastřelena novinářka Lucía Suárezová, která tuto událost předtím prošetřovala;

N. vzhledem k tomu, že země G7 vydaly dne 27. května 2016 prohlášení, v němž Venezuelu naléhavě vyzývají, aby „vytvořila podmínky pro dialog mezi vládou a občany s cílem vyřešit stále závažnější hospodářskou a politickou krizi“, a vzhledem k tomu, že dne 1. června vydala stálá rada Organizace amerických států prohlášení o situaci ve Venezuele;

O. vzhledem k tomu, že v rámci Unie jihoamerických národů se v Dominikánské republice nedávno odehrály průzkumné schůzky, které vedl bývalý španělský premiér José Luis Rodríguez Zapatero, bývalý prezident Dominikánské republiky Leonel Fernández a bývalý prezident Panamy Martín Torrijos, s cílem zahájit národní dialog se zástupci vlády Bolívarovské republiky Venezuela a opozičními stranami, které zastupuje koalice MUD;

P. vzhledem k tomu, že řešení krize lze nalézt pouze prostřednictvím dialogu všech úrovní státní správy, demokratické opozice a společnosti;

1. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad vážně se zhoršující situací ve Venezuele, pokud jde o demokracii, lidská práva a sociálně ekonomickou situaci, a nad ovzduším narůstající politické a sociální nestability;

2. vyjadřuje znepokojení nad stávající institucionální patovou situací a nad tím, že exekutiva využívá státní moci ke kontrole Nejvyššího soudu a Národní volební rady s cílem zamezit tomu, aby byly uplatňovány zákony a iniciativy přijaté Národním shromážděním; vyzývá venezuelskou vládu, aby dodržovala principy právního státu a zásadu rozdělení moci; připomíná, že rozdělení pravomocí, které jsou stejně legitimní, a jejich vzájemné nevměšování patří k zásadním principům demokratických států, jež jsou postaveny na zásadách právního státu;

3. vyzývá venezuelskou vládu k zaujetí konstruktivního postoje v zájmu toho, aby Venezuela překonala stávající kritickou situaci prostřednictvím ústavního, pokojného a demokratického řešení založeného na dialogu;

4. vítá, že se UNASUR snaží působit jako zprostředkovatel a vyzývá k zahájení procesu národního dialogu mezi výkonnou mocí a opozicí reprezentovanou většinovou částí MUD;

5. bere na vědomí prohlášení vedoucích představitelů skupiny G7 týkající se Venezuely; požaduje, aby bylo na červnovém zasedání Evropské rady přijato politické prohlášení o situaci v této zemi a aby bylo podpořeno zprostředkovatelské úsilí, které bylo zahájeno v nedávné době s cílem umožnit dohodu o demokratickém a politickém řešení pro Venezuelu;

6. naléhavě vyzývá venezuelskou vládu, aby propustila všechny politické vězně; připomíná, že propuštění politických vězňů je podmínkou, kterou si stanovila opozice pro zahájení rozhovorů, a vyzývá obě strany, aby se dohodly na kompromisním řešení v zájmu podpoření aktuálního zprostředkovatelského úsilí; vyzývá EU a místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby naléhaly na propuštění politických vězňů a osob, které jsou svévolně zadržovány, v souladu s žádostmi několika orgánů OSN a

mezinárodních organizací a se zákonem o amnestii a národním usmíření;

7. žádá státní orgány, aby dodržovaly a zaručily ústavní právo na pokojné demonstrace; žádá rovněž čelní představitele opozice, aby své pravomoci vykonávali odpovědně; vyzývá venezuelské orgány, aby všem občanům zaručily bezpečnost a umožnily jim svobodně uplatňovat svá práva, což se týká zejména obránců lidských práv, novinářů, politických aktivistů a členů nezávislých nevládních organizací;

8. vyzývá prezidenta Nicolase Madura a jeho vládu, aby zavedli naléhavé hospodářské reformy ve spolupráci s Národním shromážděním s cílem nalézt konstruktivní řešení hospodářské a energetické krize, zejména nedostatku potravin a léků;

9. vyjadřuje vážné znepokojení nad stále sílícím sociálním napětím, které je způsobeno nedostatkem základního zboží, jako jsou potraviny a léky; vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby navrhla plán na pomoc Venezuele a aby naléhavě vyzvala venezuelské orgány, aby umožnily vstup mezinárodním organizacím, které chtějí pomoci nejvíce dotčeným částem společnosti a řešit nejpalčivější a základní potřeby obyvatelstva;

10. naléhavě žádá venezuelskou vládu a veřejné orgány, aby dodržovaly ústavu, včetně zákonných a uznávaných mechanismů a postupů pro aktivaci procesu, zakotveného ve venezuelské ústavě, odvolání prezidenta před koncem roku 2016;

11. naléhavě žádá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby spolupracovala se zeměmi Latinské Ameriky a regionálními a mezinárodními organizacemi, aby zajistily, aby byly ve Venezuele zapojeny mechanismy dialogu, národního usmíření a mediace s cílem podpořit pokojné, demokratické a ústavní řešení krize, kterou tato země nyní prochází;

12. domnívá se, že naprostou prioritou musí být snížení současné vysoké míry beztrestnosti, která způsobuje růst násilí a zhoršování bezpečnostní situace v zemi, a respektování platného právního řádu, který požaduje spravedlnost pro oběti únosů, vražd a dalších zločinů, které jsou na denním pořádku, a jejich rodiny;

13. vyzývá venezuelské orgány, aby prošetřily krveprolití v Tumeremu, při němž bylo zavražděno 28 horníků, s cílem postavit pachatele a strůjce tohoto zločinu před soud, včetně těch, kteří jsou zodpovědní za nedávnou vraždu novinářky Lucíe Suárezové, k níž došlo ve stejné oblasti a kdy existuje podezření, že spolu oba zločiny souvisejí;

14. opakuje svou žádost, aby byla do Venezuely co nejrychleji vyslána delegace Evropského parlamentu, která by vedla dialog se všemi skupinami, jichž se konflikt týká;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládě a Národnímu shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění a generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států.